

Medyada 15 Temmuz Manzaraları

→ Rıdvan ŞENTÜRK*

Bazen tarihte öyle hadiseler cereyan eder ki, o hadiseyi tarihsel süreçten izole etmek, kendi dönemi ve olgusallığı içinde kavramak suretiyle açıklamak mümkün olmaz. Söz konusu hadiseleri anlamak ve anlamlandırmak genellikle, vuku bulduğu zaman diliminin öncesine uzanan gelişim süreçlerini ve sonrasında tecrübe edilen dönüştürücü etkilerini muhakeme etmeyi gerektirir. Zira bizzat hadisenin büyüklüğü, kendisinin vuku bulduğu dönem şartları içinde tarihselleştirilmesine ve tahkik edilmesine mani teşkil eder. Bilakis hadisenin büyüklüğü, kendisinin anlaşılması ve açıklanabilmesi için, tarihî süreçlerin öncesi ve sonrasıyla bağlantısallığının bütünlük nispeti içinde değerlendirilebilmesi gerektiğini telkin eder. İnsan ve toplum hayatında olduğu gibi milletlerin tarihinde de, zamanın akışını kırılmaya uğratan, belirsizliğe açılan veya yeni bir istikamet belirleyen dönüm noktalarına işaret eden benzer hadiselere rastlamak mümkündür. Bu hadiseler müspet veya menfi olabilir. Vuku bulduğu zaman diliminde, müspet olarak değerlendirilen bazı hadiseler menfi, menfi olarak değerlendirilen bazı hadiseler de müspet neticelere yol açabilir. Genellikle makro düzeyde gerçekleşen hadiseler yapılan atıflar, mikro düzeyde gerçekleşen gelişmelerin önemsiz ve işlevsiz olduğu anlamına gelmez. Zira bazen yapılanlar kadar yapılmayanlar, gerçekleşenler kadar gerçekleşmesi mümkün olduğu halde gerçekleşmeyen hadiseler de tarihin teşekkülünde ve istikamet bulmasında önemli roller oynayabilir.

Bu çerçevede Türk milleti ve devletinin tarihinin yükseliş ve düşüş süreçlerinde makro düzeyde vuku bulan, yeni istikametlere işaret eden büyük hadiselerin önemli ölçüde belirleyici olduğunu söyleyebiliriz. Türk Milletinin kuruluş ve

*Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü,
rsenturk@ticaret.edu.tr

yükseliş dönemleri gibi, 17. yüzyıldan günümüze kadar uzanan 400 yıllık düşüş süreçlerinde de tarihinin teşekkülünde önemli roller üstlenen birçok hadise zikredebiliriz. Bunlar arasında, sürekli artan toprak kaybı, misyoner okullarının örümcek ağı gibi bütün ülkeyi sarması, Tanzimat ve Ishalat Fermanları, II. Abdülhamid dönemi, İttihat ve Terakki dönemi, Cumhuriyet dönemi, dünya savaşları, darbeler, ayaklanmalar, göçler, işgaller ve katliamlar sadece örnek teşkil eder. Bu örneklerle elbette Cumhuriyet döneminde benimsenen Batılılaşma politikalarını, kılık kıyafet, harf ve dil devrimini, kültür, sanat ve eğitim-öğretim alanında tecrübe edilen transformasyon süreçlerini eklememiz gerekir. Ayrıca çok partili seçim sistemine geçiş sürecini, 1960, 1971 ve 1980 askeri müdahalelerini, PKK terör örgütü üzerinden yürütülen ayrılıkçı politikaları, 28 Şubat 1997 postmodern darbesini unutmamalıyız.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde, 2016 yılında gerçekleşen 15 Temmuz kalkışması ve darbe teşebbüsü yakın dönem Türk tarihinde vuku bulan en önemli hadiselerden biridir. 1960, 1971, 1980 ve 28 Şubat askeri müdahaleleriyle karşılaştırıldığında 15 Temmuz kalkışması ve darbe teşebbüsünün benzer yanları kadar, ayrıca ele alınmasını gerektirecek kendine mahsus hususiyetlerinin olduğu görülür. 15 Temmuz kalkışması gibi, 1960, 1971, 1980 ve 28 Şubat askeri müdahaleleri de ülke sınırlarının dışından yönetilen irade tarafından gerçekleştirilmiştir. Dış güçlerin yönlendirmesiyle hareket eden, devletin ve milletin içine çöreklenmiş yapılar tarafından gerçekleştirilen söz konusu müdahaleler, Türk devletinin tam bağımsızlık iradesinin henüz tekâmül etmediğinin göstergesidir. Aynı şekilde, kökü dışarıda bulunan yönetim iradesinin halkı kutuplara ayırıştırması ve kendi içinde çatışma mantığına hapsedmesi dolayısıyla, Türk milletinin kahir ekseriyeti 1960, 1971, 1980 ve 28 Şubat askeri müdahalelerini sineye çekmek zorunda kalmış, hatta gerçekleri göremeyen, manipüle edilmiş bir kısmı tarafından desteklenmiştir. Bu durum elbette, içinde bulunduğu çatışma mantığından henüz çıkamayan Türk milletinin, dünya ve gelecek ufkunu büyük ölçüde yitirdiğini, henüz tam bağımsızlık ve özgürlük iradesine kavuşamadığını gösterir.

Öte yandan 15 Temmuz kalkışması, aynı şekilde dış güçlerin yönlendirmesiyle hareket eden, devletin ve milletin içine çöreklenmiş ihanet şebekeleri tarafından gerçekleştirilmesine rağmen, Türk milletinin kahir ekseriyetinin direnişiyle yüzleşmesi ve akamete uğratılması bakımından önceki darbelerden ayrışır. 15 Temmuz kalkışması, Türk milletinin Cumhuriyet tarihinde ilk defa dış

güçlerin yönlendirmesiyle hareket eden ihanet şebekelerine karşı bağımsızlık ve özgürlük iradesine sahip çıktığını gösteren büyük bir kırılma anı, yeni bir istikamet belirleyen dönüm noktasıdır. Bu Türk milletinin kendi iç çekişmeleriyle açıklanamayacak büyük hadise, sadece ihanet şebekelerinin değil, aynı zamanda onların iradesini yöneten, ülkeyi iç savaş, bölünme ve işgal tehlikesiyle uçurumun kenarına sürüklemeye yeltenen dış güçlerin de yenilgisinin tescilidir. Söz konusu hususiyetleri dolayısıyla 15 Temmuz kalkışması, diğer önceki darbelerden ayrışır. Bu hadiseyi yalnızca iç çekişmelerden kaynaklanan ve içerideki FETÖ ihanet şebekesi tarafından gerçekleştirilen sıradan bir kalkışma olarak görmek, olayın ihtiva ettiği hakiki manayı göz ardı etmek anlamına gelir. Zira Türk milletinin 15 Temmuz kalkışmasında elde ettiği zafer, Çanakkale savaşından 100 yıl sonra, varlığına kasteden emperyalist güçlerin bir kez daha maruz kaldığı yenilgidir.

15 Temmuz kalkışması, sadece sebepleri ve neticeleri itibarıyla değil, aynı zamanda medyamızın ve özellikle sinemamızın gösterdiği ilgi ve takındığı tavır bakımından da önceki darbelerden ayrışır. Türk televizyonlarında ve sinema filmlerinde 1960, 1971 ve özellikle 1980 askeri müdahalelerine yoğun ilgi gösteren, haber ve tartışma programlarına, belgesel ve sinema filmlerine rastlamak mümkünken, 15 Temmuz kalkışmasının çok daha fazlasını hak etmesine rağmen, benzer düzeyde ilgi gördüğünü söyleyemeyiz. Her ne kadar, kalkışmanın gerçekleştiği yıl ve hemen sonrasında televizyon kanallarında Türk milletinin yüzleştiği tehlikenin boyutları üzerine eğilen haber, tartışma programları ve belgeseller yer aldıysa da, daha sonraki yıllarda ilgi gittikçe azalmıştır. Durumu darbeleri konu edinen sinema filmleri açısından değerlendirdiğimizde, ortaya çıkan manzara çok daha vahimdir. Zira örneğin 1960 ve özellikle 1980 darbesiyle ilgili onlarca sinema filmi örneği mevcutken, 15 Temmuz kalkışmasıyla ilgili sinema filmi sayısı, aradan geçen 10 yıla rağmen sadece ikidir: *Kurtlar Vadisi Vatan* (Y: Serdar Akar, 2017) ve *Börü* (Y: Can Emre–Cem Özuduru, 2018).

Konuyu televizyon filmleri ve dizileri bakımından incelediğimizde, benzer bir sonuçla karşılaşırız. Türkiye'nin diğerlerine göre daha geniş izleyici kitlesine hitap eden, izlenme oranları nispeten yüksek ana akım televizyon kanalları nedense, aradan geçen 10 yıllık süre zarfında gereken ilgiyi göstermemiştir. Aynı şekilde dijital platformlarda da, BluTv'de yayınlanan, 15 Temmuz'a göndermelerde bulunan distopik dizi *Börü 2039* istisna tutulursa, karşılık bulmamıştır. Türkiye'de sinema filmi yapımcılarının, televizyon kanallarının ve dijital platformların, milletinin kendi bağımsızlık ve özgürlük iradesine sahip çıktığını, işgalci ve

sömürgeci emperyalist güçlere karşı büyük bir zafer kazandığını tescilleyen 15 Temmuz kalkışmasına ilgisiz kalması düşündürücüdür.

Anlaşılan bilhassa Cumhuriyet döneminin en önemli kırılma anlarından biri olan 15 Temmuz kalkışmasının ifade ettiği manayı hafızaya naksetme, Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük iradesinin pekiştirilmesi ve gelecek nesillere aktarma sorumluluğu yalnızca TRT'nin omuzlarına yüklenmektedir. Nitekim ana akım televizyon kanalları, Türk milletinin 15 Temmuz kalkışmasında işgalci ve sömürgeci emperyalist güçlere karşı kazandığı büyük zafere kayıtsız kalırken, TRT aradan geçen süre zarfında çocuklar için 1 animasyon filmine², 3 televizyon dizisine³, 8 belgesel filme⁴ ve 5 televizyon filmine imza atmıştır.

TRT'nin bu yapımları arasında, sinemada vizyona girme potansiyelini barındırması bakımından öne çıkan televizyon filmleri incelendiğinde, birbirinden farklı olduğu kadar benzer özellikler taşıdıkları görülür. Söz konusu televizyon filmlerinin üçünde (*15/07 Şafak Vakti*, 2021; *Ben ve Babam – Vatan*, 2024; *Son Sefer*, 2025) ülkedeki gelişmelerden habersiz gündelik hayatına devam eden karakterlerin hayat hikâyelerinin, beklenmedik biçimde 15 Temmuz kalkışması süreciyle kesişmesi, direnişe katılmaları ve nihayet kalkışmanın akamete uğratılmasında oynadıkları rol anlatılırken diğer ikisinde (*Mahrem Kumpas: İtiraf*, 2023; *Yirmi Sekiz*, 2023) devletin güvenlik birimlerinde yer alan karakterlerin kalkışma sonrasında yaşanan tehlikeli süreçte gösterdikleri mücadele azmi işlenir.

15/07 Şafak Vakti (Yönetmen: Volkan Kocatürk, 2021): Bu filmde hikâye, 15 Temmuz kalkışmasında kritik öneme haiz Çengelköy ve 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'ne odaklanır. Beklenmedik biçimde darbe teşebbüsüyle yüzleşen halk yaşadığı şoktan kısa sürede kurtulur ve sonra direnişe katılır. Sinema ve dizi film estetiğinin iç içe geçtiği, bazı sahnelerde gerçekçilik vurgusunu artırmak üzere direnişe eşlik eden belgesel film formatının devreye girdiği filmde, halkın gündelik kaygılarıyla biçimlenen yaşama şevki, ülkenin bağımsızlık ve özgürlük iradesiyle birleşir ve bütünleşir. Filmin dramaturjik kurgu tekniğine uygun

2 Ulu Çınarın Kuşları (2019)

3 Mahrem (2021), Devlete Millete Orduya Kumpas (2022), Şebeke (2023)

4 My City, My Country (2016), The Network (2019), İşgal Girişiminden Dirilişe: 15 Temmuz'un Anatomisi (2017), Şebeke: İhanetin Kodları (2019), Korkma Oğlum (2017), Zehirli Salkım (2020), Mahrem, (2021), Orduya devlete Millete Kumpas, (2022)

biçimde anlatılan hikâyesinde, kamera direniş gecesinde yaşanan acılara ve halkın dayanışma ruhuna odaklanır. Film, seyircisine iletmek istediği darbe karşıtlığı ve bağımsızlık şuurunu, aşırı duygulu sahneler üzerinden yansıtmaya çalışır.

Filmin elde ettiği reyting başarısı değerlendirildiğinde, AB kategorisinde reklamsız toplamda 2,43, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 10,87; ABC1 kategorisinde ise reklamsız toplamda 2,44, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 9,66'lık bir oran yakaladığı, seyircide makul düzeyde karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

Görsel 1. 15/07 Şafak Vakti (Yönetmen: Volkan Kocaturk, 2021) Film Afışı

Ben ve Babam – Vatan (Yönetmen: Berat Özdoğan, 2024): Film, yayınları keserek halkın direnişini kırmaya çalışan darbeciler ile karşılarında direnen Türksat çalışanları arasındaki gerilime odaklanır. *15/07 Şafak Vakti* filmine benzer biçimde, *Ben ve Babam – Vatan*'da da halkın gündelik kaygıları ülkenin bağımsızlık ve özgürlük iradesiyle birleşir ve bütünleşir. Filmin hafif mizahi unsurlardan beslenen dramaturjik gerilim grafiği, korkaklıkla itham edilen, eşiyile arasını düzeltmeye, çocuğunu korumaya çalışan bir babanın (Cihangir) filmin sonunda hayatı pahasına mücadele ederek kahramana dönüşmesiyle şahika noktasına erişir. Aynı şekilde, *Ben ve Babam – Vatan* filmi de, seyircisine iletmek istediği darbe karşıtlığı ve bağımsızlık şuurunu, aşırı duygu yüklü sahneler üzerinden yansıtmaya çalışır.

Filmin elde ettiği reyting başarısı değerlendirildiğinde, AB kategorisinde reklamsız toplamda 2,95, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 12,48; ABC1 kategorisinde ise reklamsız toplamda 2,99, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 11,91'lik bir oran yakaladığı, seyircide makul düzeyde karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

Görsel 2. Ben ve Babam – Vatan (Yönetmen: Berat Özdoğan, 2024) Film Afışı

Son Sefer (Yönetmen: Berat Özdoğan, 2025): Bu filmde de benzer bir durumla karşılaşırız. Filmin hikâyesinde, darbecilerin ele geçirmeye çalıştığı Atatürk Havalimanı'nın ve gözetleme kulesinin, kulede çalışan bir genç tarafından kurtarılması macerası anlatılır. Önceki filmlerde olduğu gibi, öznel kaygılar etrafında biçimlenen gündelik hayat akışı, ülkenin bağımsızlık ve özgürlük iradesiyle biçimlenen kaderiyle kesişir. Öncekilerden farklı olarak kamera, aşırı duygu yüklü sahnelerden ziyade, öznel nesnel, özelle geneli aynı akışta buluşturan maceraya odaklanır.

Filmin elde ettiği reyting başarısı değerlendirildiğinde, AB kategorisinde reklamsız toplamda 2,67, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 14,76; ABC1 kategorisinde ise reklamsız toplamda 2,95, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 13,82'lik bir oran yakaladığı, seyircide üst düzeyde karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

Görsel 3. Son Sefer (Yönetmen: Berat Özdoğan, 2025) Film Afışı

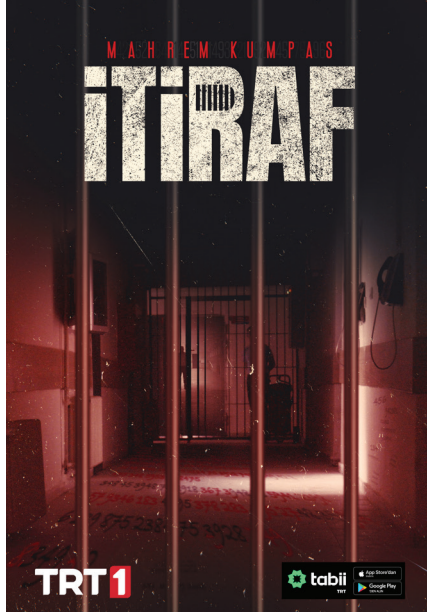
Görüldüğü üzere üç filmde de (*Ben ve Babam – Vatan*, *Son Sefer*, *15/07 Şafak Vakti*) 15 Temmuz darbe girişiminin gerçekleştiği gecede tebarüz eden direniş şuuru

ve bağımsızlık iradesi Türk milletini temsil eden farklı halk kesimleri üzerinden dramatize edilmektedir. Söz konusu filmlerde, kamusal alana taşınan kolektif özgürlük iradesiyle bireysel direniş şuuru iç içe geçmekte, bütünleşmektedir. *15/07 Şafak Vakti* ve *Son Sefer* filmlerinde kamusal alan mücadelesi, *Ben ve Babam – Vatan* filminde ise daha çok bireysel hafıza ve direniş şuuru öne çıksa da, her üç filmde de halkın farklı kesimleri arasındaki dayanışma vurgulanmaktadır. Filmlerde karakterler, bir yandan ülkenin geleceğini ilgilendiren kritik bir karar alma durumuyla yüzleşirken, aynı zamanda kendi sevdikleriyle, tanıdıklarıyla veya direniş gecesinde yeni tanıştığı kişilerle dayanışma içine girerek, her birine kamusal bir sorumluluk yükleyen ortak bir kaderde buluşmaktadır. Senarist ve yapımcı Uğur Uzunok'un kendisiyle *Son Sefer* ve *Ben ve Babam – Vatan* filmleri üzerine yaptığımız söyleşide işaret ettiği üzere, kitlesel ve bireysel çerçevede tezahür eden direniş şuuru ve özgürlük iradesi, gündelik hayatın konforundan feragat etmek ve korkuya rağmen sorumluluk almak, yüzleşilen tehlike karşısında dayanışma sergilemek şeklinde tecessüm etmekte, bireysellik ve toplumsallık, özel ve genel, öznel ve nesnel aynı dramatik gelecek kaygısında birleşmektedir. Nitekim toplumsal özgürlük mücadelesi kolektif bir savunma iradesini gerektirse de, bu irade nihayet bireysel hafızada yaşar ve dönüşüm süreçlerinde şuura kavuşarak anlam kazanır. Söz konusu filmlerde temsil edildiği üzere, kamusal alanda veya kendi mahremiyet dairesinde özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine iştirak eden sıradan insanlar, sorumluluk şuuruyla eyleme geçen, hayatı dâhil sahip olduğu her şeyden vatani için vazgeçebilen tarihsel öznelerle dönüşür. Tarihsel özneler, sorumluluğu sadece devlet kurumlarına yüklemeyiz, bilakis kendi özgürlük iradesine sahip çıkar, karar alır ve eyleme geçer. TRT imzası taşıyan bu televizyon filmlerinde sıradan insanların acıları, umutları, duyguları, fedakârlıkları, mücadele azmi, sorumluluk şuuruyla ve dayanışma ruhuyla görünür kılınması, seyircinin kendini filmlerde temsil edilen, sorumluluklarını üstlenmeleri dolayısıyla kahramanlaşan karakterlerle özdeşleştirmesine imkân sunmakta, dolayısıyla özgürlük ve bağımsızlık fikrinin toplumsal hafızaya nakşedilmesi suretiyle gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlamaktadır.

Öte yandan TRT imzası taşıyan diğer iki televizyon filmindeyse, öncekilerden farklı olarak devletin kendi varoluş ve bağımsızlık iradesiyle, Türk milletinin özgürlüğüne kasteden ihanet şebekesinin entrika zekâsı arasında gerçekleşen mücadele süreci anlatılmaktadır.

Mahrem Kumpas: İtiraf (Yönetmen: Muhammet Erkam Bülbül, 2023): Bu filmin hikâyesi, öncekilerden farklı olarak 15 Temmuz kalkışması gecesinden ziyade sonraki sürece odaklanır. Filmde akamete uğratılan darbe teşebbüsünden sonra, ikinci defa darbeye hazırlanan hain şebeke örgütü FETÖ üyelerinin kaldıkları hapisanede uygulamaya çalıştıkları şeytani planlarını ortaya çıkarmak üzere fetöcü amiri tarafından atanan bir müfettişin kumpası ortaya çıkarma mücadelesi anlatılır. Film dramaturjik kurgusu, ihanet şebekesi FETÖ üyelerinin entrika mantığıyla, vatanperver devlet görevlilerinin bağımsızlık ve özgürlük iradesi arasında temeyyüz eden gerilimden beslenir.

Filmin elde ettiği reyting başarısı değerlendirildiğinde, AB kategorisinde reklamsız toplamda 2,42, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 12,27; ABC1 kategorisinde ise reklamsız toplamda 1,95, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 8,94'lik bir oran yakaladığı, seyircide makul düzeyde karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

Görsel 4. Mahrem Kumpas: İtiraf (Yönetmen: Muhammet Erkam Bülbül, 2023) Film Afışı

Yirmi Sekiz (Yönetmen: Emrah Sendur, 2023): Bu filmin hikâyesi de aynı şekilde, *Mahrem Kumpas: İtiraf* filminde olduğu gibi, 15 Temmuz kalkışması gecesinden ziyade sonraki sürece odaklanır. Filmde, FETÖ ihanet şebekesinin kendisini şifreli mesajlaşma yoluyla motive ettiğini, 14 Ağustos'ta ikinci bir kalkışmaya teşebbüs edeceğini öğrenen ve örgüt üyeliği iftirasına maruz kalan bir istihbarat elemanının planı boşa çıkarma mücadelesi anlatılır. Dizi film estetiğine uygun biçimde ilerleyen hikâyede, takip edilen bir örgüt üyesinin hangi devlete ait olduğu belli olmayan bir konsolosluğa sığınması dolayısıyla darbe teşebbüsünün başka ülkelerce desteklendiğine işaret edilir. Başlangıç ve bitiş bölümü aksiyon sahneleriyle süslenen filmin öyküsü vatan sevgisiyle ihanet şuuru ve duygusu arasında kurgulanan dramaturjik gerilimden beslenir. Diğer filmlerden farklı olarak *Yirmi Sekiz*'de, sıradan insanların kahramanlaşması süreci değil, vatanperverliğini ve özgürlük iradesini daha önce zaten ispatlamış olan bir istihbarat elemanının, maruz kaldığı iftira ve içine düştüğü entrika düzenine rağmen gerçekleştirdiği kahramanlık mücadelesi öne çıkar.

Filmin elde ettiği reyting başarısı değerlendirildiğinde, AB kategorisinde reklamsız toplamda 1,45, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 6,46; ABC1 kategorisinde ise reklamsız toplamda 1,21, açık olan televizyon ve izlenen programlar arasında 5,22'lik bir oran yakaladığı, seyircide nispeten makul düzeyde karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.

Görsel 5. Yirmi Sekiz (Yönetmen: Emrah Sendur, 2023) Film Afişi

Mahrem Kumpas: İtiraf ve Yirmi Sekiz filmlerinde 15 Temmuz gecesi ve sonrasında yaşanan süreç ele alınmaktadır. *Mahrem Kumpas: İtiraf* filminde, bir yandan FETÖ ihanet çetesinin, yeniden toparlanmaya, tutuklu üyelerini motive etmeye, sahiplenmeye ve suçlarını itiraf etmelerini önlemeye yönelik entrika çabaları ele alınırken, öte yandan devletin vatanperver emniyet görevlilerinin söz konusu çabaları akamete uğratmaya, devletin içine sızmış işbirlikçileri ve planlarını açığa çıkarma mücadelesi vurgulanmaktadır. FETÖ'nün mahrem yapılanmasını ve bu yapı içindeki bireylerin psikolojik kırılmalarını mercek altına alan filmde, örgütü korumaya ve yeniden yapılandırmaya çalışan güçlerle, hem yapıyı hem de devletin içine sızmış işbirlikçileri deşifre etmeye çalışan devletin emniyet görevlileri arasında gerçekleşen mücadele, kısmen belgesel film formatıyla harmanlanarak dramatize edilmektedir.

Öte yandan *Yirmi Sekiz* filmi, 15 Temmuz gecesi ve sonrasında yaşanan süreçte cereyan eden hadiselerin arka planında yürütülen istihbarat savaşına odaklanmaktadır. Filmin yönetmeni Emrah Şendur'un da kendisiyle yaptığımız söyleşide ifade ettiği üzere, film sadece darbeye teşebbüs eden örgütün meydanlara yansıyan fiziki gücünü değil, daha ziyade yapının nasıl çalıştığını, kaosun nasıl üretildiğini ve devlet mekanizmasının nasıl hedef alındığını sorgulamaktadır. Bu çerçevede filmde özellikle sürece hâkim olan tehditkâr belirsizlik ve güvensizliğe tekabül eden atmosferin dramatize edildiğini ve böylece dönemin psikolojisinin seyirciye hissettirilmeye çalışıldığını söyleyebiliriz. Bu bağlamda film, Türk milletinin özgürlük ve bağımsızlık iradesine sahip çıkan vatanperver emniyet görevlilerinin vazifesini yaparken kendisini suçlamaların ortasında bulmaları dolayısıyla maruz kaldıkları dramatik süreçleri vurgulamaktadır. Vurguladığı hususlar çerçevesinde film, toplumun kültürel ve politik hafızasının sadece akademik metinlerle değil; sinema, televizyon ve sanat aracılığıyla, üstelik çok daha güçlü biçimde aktarılabilirliğini ve gelecek nesillere aktarılacak kalıcı izler bırakabileceğini göstermektedir.

Sonuç itibarıyla vurgulamak gerekirse, medyamızın ve bilhassa ana akım televizyon kanallarının, Türk tarihinin en önemli kırılma anlarından biri olan 15 Temmuz kalkışmasına kayıtsız kalmalarına mukabil TRT'nin sorumluluğunu üstlenerek belgesel, televizyon dizisi ve filmi kategorilerinde birçok çalışmaya imza atması takdire şayandır. TRT'nin imzasını taşıyan televizyon filmleri genel hatları itibarıyla değerlendirildiğinde, aksiyon macera tadında dramaturjik anlatı geleneğinin esas alındığı, birleştirici bir söylem dilinin inşa edilmek istendiği

görülür. Filmlerde vatan sevgisi, bayrak, devlet ve demokrasi kavramları etrafında birlik, bağımsızlık ve özgürlük şuurunun pekişmesine katkı sağlayacak dramaturjik kurguların tercih edildiği aşikârdır. Türk milletinin kendi bağımsızlık ve özgürlük iradesine sahip çıkması, 15 Temmuz kalkışmasına topluca direnmesi hasebiyle, filmlere yansıyan birleştiricilik ruhu, ayrıştırıcı ve dışlayıcı olmama şuru, TRT'nin üstlendiği sorumluluğun gereğidir.

15 Temmuz kalkışması, ülke içinde nükseden demokrasi karşıtlığından ziyade, emperyalist güçlerin Türkiye'nin tarihsel kimliği, özgürlük iradesi ve bölgesinde oynayabileceği jeopolitik role dair yürüttükleri hasmane planların bir neticesidir; aynı zamanda bu güçlerin maruz kaldığı tarihi bir yenilgidir. Bu sebeple söz konusu kalkışmanın, tarihsel bağlamından koparılarak sadece vuku bulduğu zaman dilimiyle sınırlı bir hadise olarak değerlendirilemeyeceği muhakkaktır. Bu çerçevede, 15 Temmuz kalkışmasının perde arkasını kurcalayan, emperyalist güçlerle bağlantılarına işaret eden karanlık bölgelerini açığa çıkaran, acıyı yücelttiği kadar Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük iradesine matuf politik şuru pekiştiren ve diri tutan çalışmalara da imza atılması elzemdir.